

5. Корупція: теоретико-методологічні засади дослідження / керівник авт. кол. І. О. Ревак. Львів : ЛьвДУВС, 2011. 220 с.

6. Закон України «Про засади запобігання та протидії корупції» від 11.06.2009 №1506-УІ (втратив чинність 05.01.2011). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1506-17/ed20110105/find?text=%CD%E5%EF%F0%E0%E2%EE%EC%B3%F>.

7. Закон України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014. №1700-УІІ. П[^]: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18/ed201410143>.

Комісаров Олександр Геннадійович,
заступник начальника Київського факультету
Національної академії Національної гвардії
України з навчально-методичної та наукової
роботи, доктор юридичних наук, професор; *Кобзар*
Олександр Федорович, начальник кафедри
забезпечення державної безпеки Київського
факультету Національної академії Національної
гвардії України, доктор юридичних наук, доцент

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ

Основний вектор розвитку України в сучасному світі спрямований на створення демократичного суспільства, здатного забезпечити кожному громадянину реалізацію його здібностей і задоволення його життєвих потреб, супроводжується рядом негативних тенденцій, що загрожують функціонуванню державного механізму. Серед деструктивних явищ, які потребують комплексної протидії з боку суспільства, значне місце посідає корупція. Виникнувши на тлі дисфункції влади, вона безжалісно руйнує демократичні основи суспільства, перероджує державний апарат, порушує принцип рівності громадян і юридичних осіб перед законом, каталізує організовану злочинність та завдає нищівного удару інтеграційним процесам у світі.

Незважаючи на активізацію роботи правоохоронних органів України щодо протидії корупційній експансії, темпів зростання останньої зупинити не вдалося, що призвело до сприйняття України у світі як корумпованої держави з несприятливим інвестиційним кліматом, проникнення корупції у більшість відносин між населенням і владою, породження глибокої недовіри людей до спроможності держави забезпечити гарантовані Конституцією їхні права і свободи.

В сучасному світі найбільших своїх проявів корупція завжди набувала в період модернізації країни. До таких проблем перехідного періоду відносять: 1) спадщина тоталітарного періоду (закритість влади, злиття влади і бізнесу); 2) слабкість судової системи (залежність від влади, незадовільне фінансування, перевантаженість); 3) нерозвиненість правової свідомості населення (відсутність культури

і традиції використання правових важелів); 4) орієнтованість правоохоронних органів на захист інтересів держави (підприємці, не знаходячи захисту в сфері права, шукають його у сфері корупційних відносин); 5) підпорядкування чиновників не закону, а інструкції і начальнику ГИ.

Відсутність результатів системної боротьби з корупцією, призводить до зневіри суспільства, зменшення інвестиційної привабливості, та бажання європейських та світових фондів працювати з Україною на різних рівнях. Постійні корупційні скандали та відсутність політичної волі в боротьбі з корупцією, призводять до відкидання України на цивілізаційну обочину, та зменшення можливостей геополітичного, економічного та інших проривів держави. Протидія корупції в Україні ускладнюється тим, що корупційні стосунки набули поширення на всіх рівнях державної влади та управління, в політичному процесі загалом. Нею вражені практично всі гілки влади і владні інститути, органи місцевого самоврядування. Ефективність антикорупційних рішень, які приймають на вищому державному рівні, нівелюється внаслідок їх свідомого блокування чи нехтування [2].

Корупція занадто дорого коштує нашій державі і народу як в матеріальному, так і в духовному вимірах. І справа не тільки у прямих втратах від корупції, які досягають за приблизними підрахунками аналітиків декількох десятків мільярдів доларів за рік. Не менш небезпечне те, що в суспільній свідомості вкорінюється стереотип про корупцію як етично прийнятну форму дій і «відновлення соціальної справедливості», розмивається розуміння суспільної небезпеки цього явища. Тому вивчення причин і наслідків розповсюдження корупції, систем боротьби з нею сьогодні - нагальна проблема суспільних наук, в першу чергу юридичних.

Дієва протидія корупції неможлива без послідовних, спланованих і скоординованих дій, оскільки системні явища потребують системного підходу в їх подоланні. Зменшення рівня корупції до безпечного в Україні можливе лише за умови вивчення та втілення в життя закордонного досвіду боротьби з цим негативним явищем, насамперед успішно діючих в інших країнах політичних, правових та організаційних механізмів подолання корупції. Вивчення зарубіжного досвіду та програм, що на практиці довели свою ефективність, являє собою величезні перспективи для запозичення позитивного іноземного досвіду, особливо за відсутності власного реально діючого механізму протидії корупції.

Список використаних джерел

1. Козак В. І. Феномен корупції: науковий погляд на реальний стан в Україні / Електронний ресурс / В. І. Козак / Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. - Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Nvam_upravl/2011_2Z30.pdf.

2. Брус Т.М., Ковальов В.Г. Проблеми реалізації антикорупційної політики в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток № 3, 2016. - Режим доступу : <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=954>.

Копан Олексій Володимирович, провідний науковий співробітник наукової лабораторії з проблем протидії злочинності ННІ № 1 Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор; *Коваленко Валентин Васильович*, член-кореспондент НАПрН України, доктор юридичних наук, професор

СТРАТЕГІЧНИЙ РІВЕНЬ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Проблема корупції як діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави, що спрямована на протиправне використання наданих їм повноважень для одержання матеріальних благ, послуг, пільг або інших переваг та боротьба з нею в Україні продовжує залишатися однією з найпріоритетніших. Це пов'язано з тим, що за останні роки рівень корупції в нашій державі виріс і став однією з гострих проблем сучасності. Це негативне явище створює реальну загрозу безпеці, демократичному розвитку держави та суспільству, конституційному ладу, а саме: підриває авторитет країни, завдає шкоди демократичним засадам управління суспільством, функціонуванню державного апарату, обмежує конституційні права і свободи людини та громадянина, особливо пересічних осіб, порушує принципи верховенства права, порушує встановлений порядок здійснення повноважень посадовими і службовими особами органів державної влади, управлінських структур приватного сектору, руйнує моральні та суспільні цінності, дискредитує державу на міжнародному рівні. Для існування корупції існують як об'єктивні так і суб'єктивні чинники.

Організаційно-правові заходи, розроблені згідно зі стратегією та тактикою протидії корупції в Україні, мають стати органічною частиною широкого суспільно-політичного, цілеспрямованого плану, зорієнтованого на стимулювання демократичної активності кожного окремого громадянина, зміну суспільних умов, за яких виникає або поширюється відповідне негативне явище. Прогресивність кроків, які приймаються державою у відповідній сфері, має підтверджуватися практикою, що характеризує їх цілеспрямованість, послідовність.

Корупція в сфері державного управління передбачає експлуатацію публічної влади в приватних інтересах. Держава фактично позбавляється тієї частини влади, якою скористалась корумпована особа у власних корисливих інтересах. Ця частка влади стає для нечесного службовця засобом неправомірного збагачення, а експлуатація публічної влади в приватних інтересах - надприбутковим бізнесом.